

СТАНОВИЩЕ
ОТНОСНО ИЗГРАЖДАНЕТО НА МАГИСТРАЛА В РАЙОНА НА
КРЕСНЕНСКО ДЕФИЛЕ МЕЖДУ ГРАДОВЕТЕ СИМИТЛИ И КРЕСНА

изготвили: М.с. **Андрей Ковачев**¹,
Александър Коджабашев²,

адреси:

1. ул. Клокотница 35-37, вх. Г, ап. 60, София 1233, „Зелени Балкани - София“,
e-mail: greenbal@bluelink.net
2. бул. Скобелев 16, вх. Б, София. Екологично сдружение „Деметра“

Изграждането на магистрала в района на Кресненско дефиле би било в противоречие с Българското Природозащитно Законодателство поради следните причини:

1. В района на Кресненско дефиле се срещат голям брой строго защитени от Закона за Защита на Природата (ЗЗП) (чл. 21), биологични видове. Съгласно чл. 22 от Правилника за приложение на ЗЗП, за видове обявени според него за защитени се забранява самоволното преместване, увреждане, унищожаване и продаване на защитени растения и преследването, улавянето и убиването на защитени животински видове. Изграждането на магистрала ще доведе до многократно нарушаване на този действащ закон доколкото списъкът на защитените видове за Кресненско дефиле е голям и изграждането ѝ ще доведе до пряко унищожаване на екземпляри от тези видове.
2. Много от срещашите се в района на Кресненско дефиле биологични видове попадат под защитата на Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания-Бернска Конвенция (Приложения No I и II). Съгласно Българската Конституция ратифицираните от България международни конвенции са със статут на вътрешни закони. Изграждането на магистрала в този район ще разруши местообитанията на тези видове, ще доведе до умишлено унищожаване на екземпляри от тези видове и ще е нарушение на Конвенцията, а оттам и на Българското Природозащитно Законодателство.
3. В района на Кресненско дефиле е разположен строгият резерват „Тисата“. Той е много секторен и различни части от територията му са разположени по планинските склонове от двете страни на река Струма. Проектираното трасе на магистралата, преминавайки в тази част по дъното на речната долина, ще раздели различните части на резервата с ефективна биологична преграда. Досегашния човешки натиск в района (преминаващите през долината първокласен път и железопътна линия) е твърде силен и по-нататъшно разрушаване на местообитанията в Кресненско дефиле напълно ще го лиши от природозащитна стойност.

Изграждането на магистрала в долината, която не минава формално през границите на резервата, ще повлияе пряко върху пътищата за миграция на защитени животински видове опазвани в неговите граници и ще се стигне до загиване на техните популации, с което би бил нарушен и консервационния режим на резервата.

4. С изграждането на магистралата ще бъдат унищожени две природни забележителности опазващи вида *Platanus orientalis* и защитена местност „Моравска“.

5. В този район се срещат голям брой видове вписани в Червената книга на Р България с категория застрашени от изчезване или редки. Това посочва важността за предприемане на мерки за опазване на тези видове. Съгласно действащата в България нормативна уредба (Наредба No 4 за ОВОС) при наличието на такива видове (застрашени от изчезване) е задължително в докладите по ОВОС да бъде включена оценка на влиянието на предвижданата дейност върху тях. Съгласно същата наредба при констатирани несъответствия на предвижданите дейности с Българското Природозащитно Законодателство компетентния орган (Министерство на Околната Среда и Водите- МОСВ) е длъжен да вземе отрицателно решение по ОВОС. Следователно наличието на биологични видове със съвместен режим, строга защита по ЗЗП и включване в Червената книга с категория застрашен, от една страна и от друга страна сигурното унищожаване на екземпляри от такива видове при осъществяването на даден проект или дейност е достатъчно обстоятелство за взимане на задължително отрицателно решение при провеждане на процедура по ОВОС.

В заключение следва да се посочи, че за да се избегнат противоречията с природозащитното законодателство, при изграждането на магистрала в отсечката между градовете Симитли и Кресна е необходимо на най-ранен етап от проектирането да бъдат изследвани алтернативни трасета избягващи преминаването през богатите на биологични видове райони. Изграждането на магистралата на изток от дефилето ще помогне да бъдат избегнати основните местообитания на редки, застрашени и защитени видове и проблема би бил в значителна степен решен.

Източници на информация

1. Закон за Защита на Природата, ДВ, No 47, 1967.
2. Правилник за приложение на ЗЗП, ДВ, No 33, 1969
3. Наредба No 4 за ОВОС, ДВ, No 84, 1998.
4. Конвенция за опазване на дивата Европейска Флора и Фауна и Природните Местообитания, ДВ, No 23, 1995
5. **Даков, М. 1984.** Червена Книга на НР България, Том 1. Растения. Издателство на Българската Академия на Науките, София. 447 стр.
6. **Даков, М. 1986.** Червена Книга на НР България, Том 2. Животни. Издателство на Българската Академия на Науките, София. 183 стр.